

Quicksan Wet Natuurbescherming

Boerengroentje te Ruinerwold

In het kader van realisatie nieuwbouw

Het Laar 30d

6733BZ Wekerom

☎ 0318 655 626

✉ info@deslijpkruik.nl

🌐 www.deslijpkruik.nl

Colofon

Titel	Quickscan Boerengroentje Ruinerwold
Betreft	Ecologische Quickscan
Locatie	Boerengroentje te Ruinerwold
Auteur	J. de Jong BSc
Controle	B. Visser MSc
Contactpersoon	B. de Visser, ecooloog visser@deslijpkruik.nl
Opdrachtgever	Bureau voor Planvorming & Advies dhr. T. Melenhorst thom@bureaupena.nl
Datum	15-03-2022
Status	Versie 1.0
Projectcode	21BPA04 Boerengroentje Ruinerwold

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
1.4	Kwaliteitsborg	
2	Resultaten beschermde flora en fauna	6
2.1	Bron- en literatuuronderzoek	
2.2	Vaatplanten	
2.2	Vogels	
2.3	Vleermuizen	
2.4	Grondgebonden zoogdieren	
2.5	Vissen	
2.6	Amfibieën	
2.7	Overige soorten	
2.8	Algemeen	
3	Gebiedsbescherming	12
3.1	Natura-2000 gebied	
3.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	
4	Conclusies	15
4.1	Overzicht van de bevindingen	
4.2	Conclusies en aanbevelingen	
	Bijlagen	18
	Bijlage A Wettelijk Kader	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de initiatiefnemer voerde adviesbureau De Slijpkruik Ecologie een ecologische quickscan uit aan de Boerengroentje te Ruinerwold. De initiatiefnemer heeft het voornemen om nieuwbouw te realiseren op het bestaande terrein. Het plangebied bestaat nu uit voornamelijk gras met wat opgaand groen. Er zullen 4 nieuwe levensloop bestendige woningen gerealiseerd worden. Op voorhand is niet uitgesloten dat de ontwikkelingen leiden tot effecten op beschermde soorten. De ingreep is getoetst aan de Wet natuurbescherming, onderdeel 'soortenbescherming' en 'gebiedsbescherming'. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan' nodig: een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige inschatting wordt gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Er is geen sprake van kap van bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen of houtopstanden groter dan in totaal 10 are buiten de bebouwde kom Wet Natuurbescherming. Een Toets Houtopstanden is dus niet nodig. Wel dient getoetst te worden aan de gemeentelijke wetgeving. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Naast de soortbescherming is een beoordeling gemaakt van de gebiedsbescherming. In dat kader is een inschatting gemaakt van de mogelijke ecologische gevolgen van de voorgenomen ingreep ten aanzien van Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

Het plangebied is gelegen aan Boerengroentje te Ruinerwold aan de achterzijde van Dijkhuizen 111 (afbeelding 1.1). Het plangebied bestaat uit grasveld met een deel ruigtevegetatie en een paar bomen (afbeelding 1.2). Het plan is om 4 nieuwe aaneengesloten levensloopbestendige woningen te realiseren. Een deel van de groenstrook zal verwijderd worden voor het realiseren van inritten (afbeelding 1.3). Het totale plangebied heeft een oppervlakte van circa 2.000 m². Aan de oostzijde van het plangebied grenst een sloot. Rondom het plangebied zijn woonwijken met veel tuinen en gemeentelijk groen gelegen. Op circa 500 meter ten zuidoosten van het plangebied ligt het Veenwijkerbos.

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, NDFF, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 28 februari 2022 bezocht door B. de Visser, ecooloog van adviesbureau De Slijpkruik Ecologie. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op (mogelijke) jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels, verblijfplaatsen van vleermuizen en het daadwerkelijk voorkomen van beschermde soorten. Het locatiebezoek is onder zonnige omstandigheden uitgevoerd bij een temperatuur van 11 °C.

1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. De Slijpkruik Ecologie B.V. is kandidaat-lid van en hanteert de richtlijnen van het Netwerk Groene

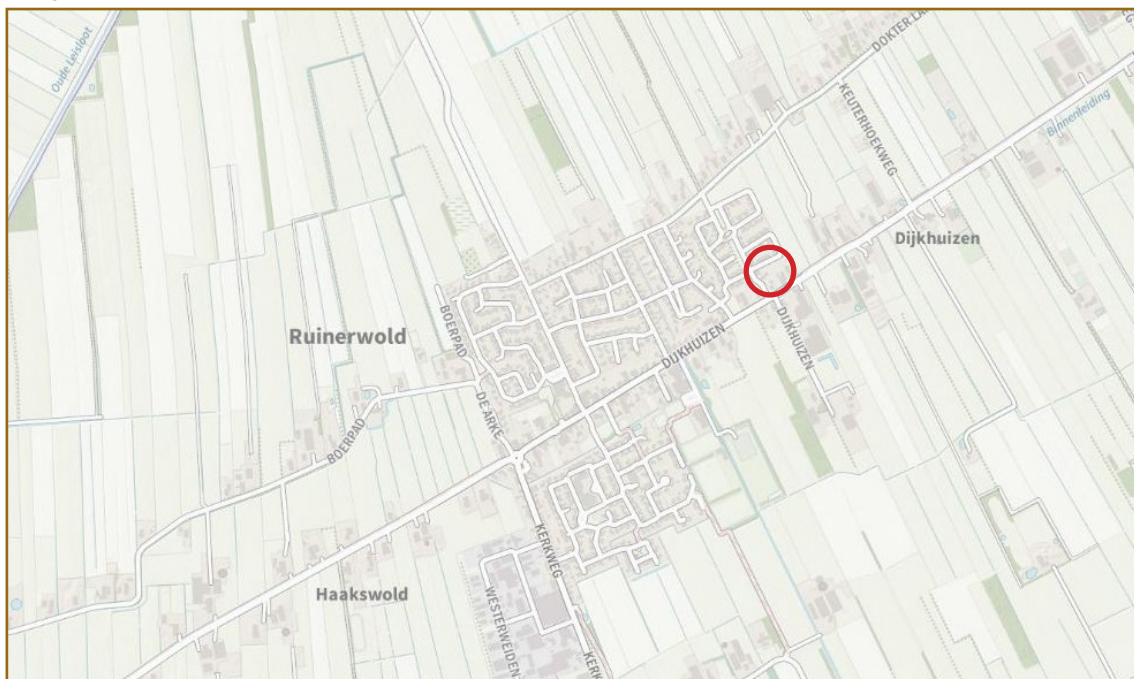

Bureaus (NGB), soortinventarisatieprotocollen van het NGB en/of richtlijnen kennisdocumenten van BIJ12. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeenten, provincies en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis.

Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren zijn niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en –beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met de veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Afb. 1.1: Kaart met globale begrenzing van het onderzochte terrein (rode kader). Bron ondergrond: GoogleEarth2022

Afb. 1.2: Kaart met de globale ligging van de onderzoekslocatie (rode cirkel) ten opzichte van Ruinerwold. Bron ondergrond: Pdok/viewer

2 Resultaten beschermde flora en fauna

2.1 Bron- en literatuuronderzoek

In onderstaande tabel zijn de gegevens weergegeven van waarnemingen van de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving (< 1 km) van het plangebied per soort(groep) vanuit het NDFF (nationale databank flora en fauna). Binnen het plangebied zelf zijn geen waarnemingen bekend.

Soortgroep	Soorten	Aantal	Beschermingsregime
Vaatplanten	-	-	-
Vogels *	Buizerd Ooievaar	1 2	VR - categorie 4 VR - categorie 3
* categorie 5 soorten zijn in deze tabel niet genoemd maar wel meegenomen in het onderzoek.			
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	6	HR IV
Overige zoogdieren	Egel Haas Konijn	16 2 2	Wnb - vrijgesteld Wnb - vrijgesteld Wnb - vrijgesteld
Overige soortgroepen (amfibieën, reptielen, vissen & ongewervelden)	Beekrombout Gewone pad Groene kikker Kleine watersalamander Groene glazenmaker	1 4 10 4 1	Wnb - andere soorten Wnb - vrijgesteld Wnb - vrijgesteld Wnb - vrijgesteld HR IV

2.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Binnen het plangebied zijn enkel algemene soorten waargenomen zoals engels raaigras, paardenbloem en ruigtesoorten. Het plangebied voldoet niet aan de eisen die beschermde vaatplanten aan hun leefgebied stellen. Aanwezigheid van beschermde planten is uitgesloten.

Effect: Binnen het plangebied zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Negatieve effecten op beschermde planten zijn uitgesloten, nader onderzoek is niet nodig.

2.2 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing, soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt. Ook andere onderdelen van de leefomgeving van belang voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschermd. Denk hierbij aan jachtgebied van uilen en roofvogels of schuil- en slaapplekken van huismussen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten waargenomen. Grote nesten of horsten ontbraken in de bomen wat aanwezigheid van een jaarrond beschermd nest van buizerd uitsluit. Er zijn geen plukresten, braakballen of andere sporen waargenomen binnen het plangebied. Nesten van ransuil en buizerd of andere roofvogels zijn hierdoor uitgesloten. Aangezien er genoeg alternatieven in de omgeving beschikbaar zijn, het plangebied relatief gering van formaat is en er geen sporen zijn aangetroffen betreft het met zekerheid geen essentieel jachtgebied van roofvogels. Er was geen hoge mast of ooievaarspaal aanwezig waardoor er geen mogelijkheid is voor de ooievaar om te broeden. Op het terrein was geen bebouwing aanwezig, ook nestkasten en besloten ruimtes ontbraken. Soorten zoals de gierzwaluw, huismus en uilen zijn hierdoor uitgesloten. Van overtreding van een verbodsbepaling is daarom geen sprake.

Overige broedvogels

Overige vogels zijn tijdens het veldbezoek en de invloedssfeer niet waargenomen. Het broedseizoen was ten tijde van het veldbezoek nog niet begonnen. De bomen en struiken binnen het plangebied zijn geschikt voor algemene broedvogels om te broeden tijdens het broedvogelseizoen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen kunnen nesten beschadigd/ vernietigd of verstoord worden waardoor ouders het nest permanent verlaten. Om negatieve effecten op broedvogels te voorkomen moeten werkzaamheden daarom buiten het broedseizoen uitgevoerd worden, tenzij er maatregelen genomen worden waarbij verstoring of vernieling voorkomen worden. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode half maart - half augustus gehanteerd omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is maar eerdere of latere broedgevallen van met name houtduif kunnen voorkomen. Van de te verwachten broedvogels is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt, ofwel vanaf de nestbouw totdat de jongen het nest permanent verlaten hebben.

Effect: De werkzaamheden hebben geen effect op vogels met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen. Nader onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde nesten is niet noodzakelijk

Een negatief effect kan optreden voor algemene broedvogels wanneer verwijdering van groen binnen het broedseizoen zal worden uitgevoerd. Nesten kunnen worden vernield of dusdanig verstoord dat broedvogels hun nest definitief verlaten, dit kan leiden tot een verbodsbepaling zoals genoemd in artikel 3.1, lid 4 van de Wet natuurbescherming. Het is noodzakelijk om de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen (in de periode half maart - half augustus) of om vlak voor de werkzaamheden een broedvogelcheck uit te laten voeren door een ecologisch deskundige (volgens definitie van de RVO) om aan te tonen dat broedgevallen niet aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop, renovatie en bomenkap zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd.

Verblijfplaatsen

Een aantal in Nederland voorkomende vleermuissoorten worden uitsluitend of gedeeltelijk in gebouwen aangetroffen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. Daarnaast zijn er soorten die hoofdzakelijk in bomen verblijven. Holten, scheuren en ruimtes achter losse stukken bast vormen bijvoorbeeld geschikte verblijfplaatsen. Er zijn ook soorten die zowel in bomen als in gebouwen worden aangetroffen.

Binnen het plangebied was geen bebouwing aanwezig waardoor gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn uitgesloten. De bomen binnen het plangebied bevatten geen geschikte holtes, scheuren of losse stukken schors. Aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten binnen het plangebied zijn daarmee eveneens uitgesloten.

Foerageergebied en vliegroutes

De bomen en opgaande begroeiing zijn geschikt voor vleermuizen om te foerageren. Het is aannemelijk dat vleermuizen daadwerkelijk boven het plangebied foerageren. Het belang van het plangebied is op voorhand beperkt door de aanwezigheid van voldoende alternatieven in de directe omgeving in de vorm van waterlichamen, opgaande begroeiing en bomenrijen. Vanwege de vermoedelijke functie van het plangebied als niet-essentieel foerageergebied, dient vanuit de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, onnodige lichtverstoring van foerageergebied in de actieve periode voorkomen te worden. Dit kan door werkzaamheden tussen zonsopkomst en zonsondergang uit te voeren. Voorkom uitstraling richting de watergang en bomen. Gebruik afschermd armaturen, beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik 'batlampen' en plaats niet meer verlichting dan nodig. Van aantasting van (mogelijke) vliegroutes is geen sprake door het ontbreken van lijnvormige structuren binnen het plangebied.

Effect:

Een negatief effect op verblijfplaatsen, vliegroutes of essentieel foerageergebied van vleermuizen kan worden uitgesloten.

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt als niet-essentieel foerageergebied voor vleermuizen. Voorkom vanuit de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming lichtverstoring op het niet-essentieel foerageergebied en passerende vleermuizen. Lichtverstoring dient voorkomen te worden door werkzaamheden tussen zonsopkomst en zonsondergang uit te voeren en uitstraling van licht op boomkronen te voorkomen. Nader onderzoek en/of het aanvragen van een ontheffing zijn niet aan de orde wanneer lichtverstoring voorkomen wordt.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder “grondgebonden zoogdieren” worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insecteneters en marters. In de omgeving komen diverse grondgebonden zoogdieren voor. Tijdens het veldbezoek zijn geen grondgebonden zoogdiersoorten en ook geen sporen daarvan waargenomen binnen het plangebied.

Binnen het plangebied zijn vaste, jaarrond beschermde rust- en voortplantingsplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten uitgesloten. De bomen bevatten geen holtes die geschikt zijn voor boomarter of eekhoorn. Ook zijn geen nesten aangetroffen van de eekhoorn. Er was geen dassenburcht aanwezig binnen het plangebied. Dichte beplanting en andere structurelementen ontbreken binnen het plangebied en hiermee schuilmogelijkheden voor marters en egels. Aanwezigheid van een vaste rust- en verblijfplaats van de egel is uitgesloten. Algemene kleine soorten zoals veldmuis, bosmuis, huisspitsmuis, haas, en konijn zijn te verwachten binnen het plangebied. Voor de te verwachten soorten geldt een provinciale vrijstelling van de ontheffingsplicht voor het overtreden van verbodsbepalingen in geval van ruimtelijke ingrepen.

Effect:

Binnen het plangebied worden uitsluitend algemene zoogdiersoorten zoals de veldmuis, haas en huisspitsmuis verwacht. Omdat de te verwachten soorten een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt moet alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, die voor alle dieren en planten geldt. Effecten op beschermde, niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten zijn uitgesloten omdat vaste rust- en voortplantingsplaatsen ontbreken in de te slopen bebouwing. Het uitvoeren van nader onderzoek is voor wat betreft grondgebonden zoogdieren niet nodig.

2.5 Vissen

Binnen het plangebied was geen water aanwezig. De kleine greppel langs het perceel stond droog. Aanwezigheid van vissen zijn daarom uitgesloten.

Effect: Negatieve effecten op beschermde vissoorten zijn uitgesloten. Nader onderzoek naar effecten op beschermde vissoorten is daarom niet aan de orde.

2.6 Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Binnen plangebied is geen water aanwezig. De kleine greppel langs de rand van het plangebied stond droog en is niet geschikt als voortplantingswater van amfibieën. Het terrein dat binnen het plangebied valt is geschikt als landhabitat van algemene soorten door de aanwezigheid van begroeiing. Tijdens de werkzaamheden moet er rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit kan bijvoorbeeld gedaan worden door zo veel mogelijk in één richting te werken.

Effect: Negatieve effecten op beschermde amfibieën zijn uitgesloten. Nader onderzoek naar effecten op beschermde amfibieën is daarom niet aan de orde. Negatieve effecten op enkele algemene amfibieënsoorten is mogelijk indien ze gebruik maken van het terrein als landhabitat. Voor de betreffende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en moet er rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit kan bijvoorbeeld gedaan worden door de werkzaamheden zo veel mogelijk in één richting uit te voeren.

2.7 Overige soortgroepen (reptielen & ongewervelden)

In de NDFF zijn in de laatste vijf jaar waarnemingen bekend in de omgeving van het plangebied van de beschermde libellensoorten rivierrombout en groene glazenmaker. De rivierrombout komt voor langs rivieren en grote beken, vooral op plaatsen waar zand en slib is afgezet. De larven van de rivierrombout leven in het slib en zandstrandjes langs rivieren. De imago's leven in de ruigtevegetaties in de directe nabijheid van de rivier. Binnen het plangebied komen geen ondiepe, zandige, stromingsluwe riviertrajecten voor. In de omgeving is geschikt habitat aanwezig waar de soort kan voorkomen. Aanwezigheid van de soort binnen het plangebied is daarom uitgesloten. De groene glazenmaker komt voor in stilstaande wateren met dichte krabbenscheervelden: plassen, sloten en petgaten in laagveengebieden en sloten in veenweidegebieden. De larven leven tussen de bladeren van krabbenscheerplanten. Aanwezigheid van de soort binnen het plangebied is uitgesloten door het ontbreken van water en krabbenscheerplanten. Het plangebied voldoet eveneens niet aan de voorwaarden waaraan potentieel leefgebied van andere beschermde ongewervelden (libellen, kevers, weekdieren) moet voldoen, waardoor aanwezigheid van dergelijke soorten is uitgesloten.

Er zijn geen waarnemingen van beschermde reptielensoorten bekend in de omgeving van het plangebied. Het plangebied staat niet in verbinding met een ander geschikt leefgebied. Aanwezigheid van reptielensoorten is uitgesloten gezien de ligging en aard van de projectlocatie.

Effect: De voorgenomen activiteiten leiden niet tot negatieve effecten op beschermde soorten uit overige soortgroepen. Het uitvoeren van nader onderzoek naar beschermde overige soorten is niet nodig

2.8 Algemeen

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden.
- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en moet contact opgenomen worden met een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

Afb. 2.1: Een stukje ruigtevegetatie in het plangebied.

Afb. 2.2: De bomen aan de oostkant net buiten het perceel.

Afb. 2.3: Een overzichtsfoto van het plangebied.

Afb. 2.4: Een boom in het plangebied.

Afb. 2.5: Een boom en de beplanting in het oosten net buiten het plangebied.

Afb. 2.6: De afscherming van het plangebied aan de noordkant.

3 Gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming maakt onderscheidt tussen soort- en gebiedsbescherming. Bij het onderdeel 'gebiedsbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en overige onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland en de beoordeling of er van het voornemen een (in)directe effect uitgaat behandeld. Is er sprake van een mogelijk negatief effect, dan is planaanpassing en/of nader onderzoek nodig.

3.1 Natura 2000-gebied

De planlocatie ligt op ongeveer 5 kilometer afstand van Natura 2000-gebied 'Holtingerveld', op 9 kilometer afstand van Natura 2000-gebied 'Dwingelderveld' en op 8,2 kilometer afstand van Natura 2000-gebied 'De Wieden' (afbeelding 3.1). Andere Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand. De kortste afstand tot stikstofgevoelige habitattypen is gelegen op een afstand van 5,5 km in het Holtingerveld (afbeelding 3.1). Met mogelijke uitzondering van stikstof is het uitgesloten dat de voorgenomen activiteiten van invloed zijn op aangewezen doelsoorten en habitattypen van Natura 2000-gebieden. De ontwikkelingen leiden mogelijk tot een tijdelijke, beperkte toename van stikstofemissie in de bouwfase door inzet van machines en aan- en afvoer van materialen. Echter, sinds 1 juli 2021 is de zogenoemde bouwvrijstelling van de wet Stikstofreductie en Natuurverbetering in werking getreden. Het is daardoor momenteel niet nodig een activiteit met tijdelijke emissies op lokale effecten te toetsen (bron: Rijksoverheid). In de toekomstige gebruiksfase kan er mogelijk een toename van stikstofemissie optreden door een toename van verkeersbewegingen ten opzichte van de huidige situatie. Met behulp van de online rekentool AERIUS Calculator kan berekend worden of er sprake is van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van een toename in stikstofdepositie (ofwel $< 0,005$ mol/ hectare/jaar) is geen vergunning nodig. Is er wel sprake van een toename op stikstofgevoelige habitattypen dan dient nader bepaald te worden of er sprake is van significante negatieve effecten en daarmee vergunningplicht.

Effect

Gezien de afstand en kleinschaligheid zijn negatieve effecten (met uitzondering van stikstof) op aangewezen doelsoorten en habitattypen van Natura-2000 gebieden uitgesloten. Negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen kunnen niet worden uitgesloten. In de toekomstige gebruiksfase kan mogelijk een toename van stikstofdepositie ontstaan en op minder dan 10 kilometer afstand van de projectlocatie is stikstofgevoelig habitat aanwezig. Een verdiepende toetsing in de vorm van een AERIUS-berekening voor de toekomstige gebruiksfase is nodig om te bepalen of het voornemen leidt tot negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden.

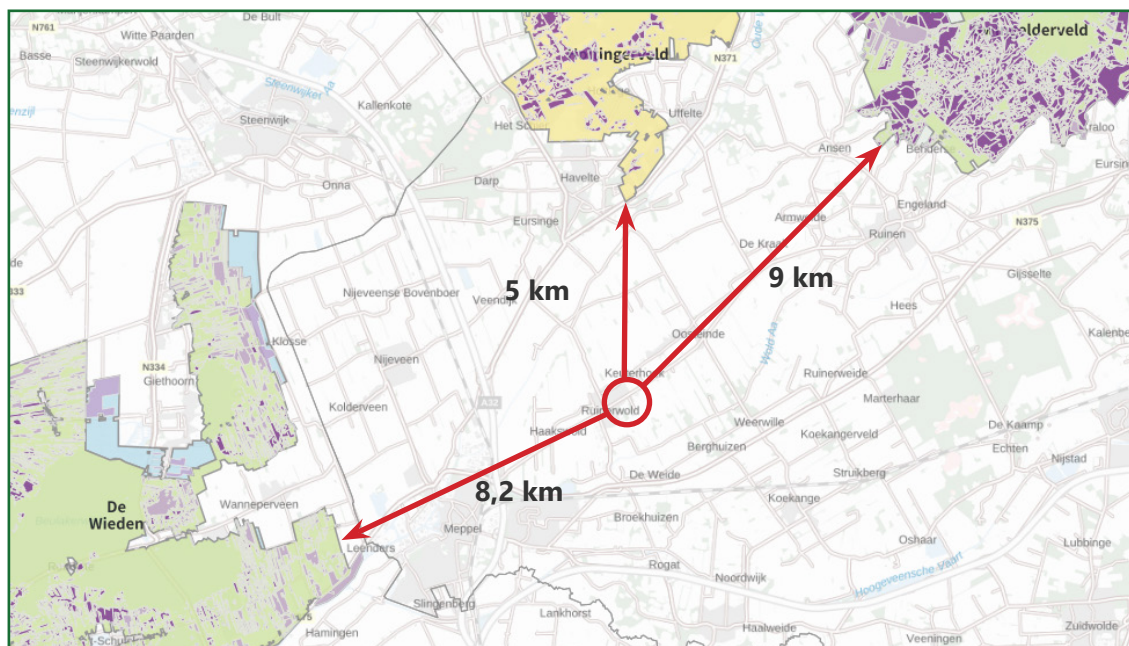
3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De onderzoekslocatie ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (afbeelding 3.2). De kortste afstand tot het NNN bedraagt 1 kilometer. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) wordt beschermd tegen aantasting van de kernkwaliteiten: dat zijn de natuurwaarden, de potentiële waarden en de omgevingscondities. Het NNN is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang. Het uitgangspunt is dat in het NNN geen nieuwe initiatieven plaatsvinden, behalve ontwikkelingen van een groot algemeen of provinciaal belang of waarvoor geen alternatieven bestaan. Gezien de afstand tot het NNN en het ontbreken van landschappelijke verbinding tussen het plangebied en het NNN is een negatief extern effect op kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van het NNN uitgesloten. Het uitvoeren van een 'Nee, tenzij'-toets is niet aan de orde.

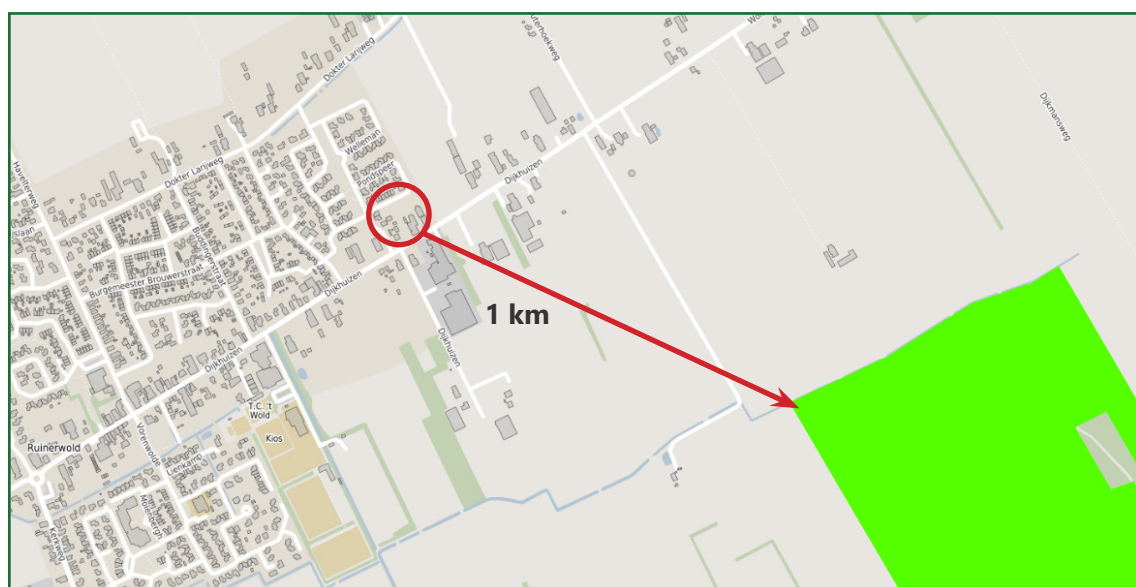
Effect

De ontwikkelingen leiden niet tot externe negatieve effecten op de kernkwaliteiten en doelstellingen van het van het NNN. Het uitvoeren van een 'nee, tenzij'-toets is niet aan de orde.

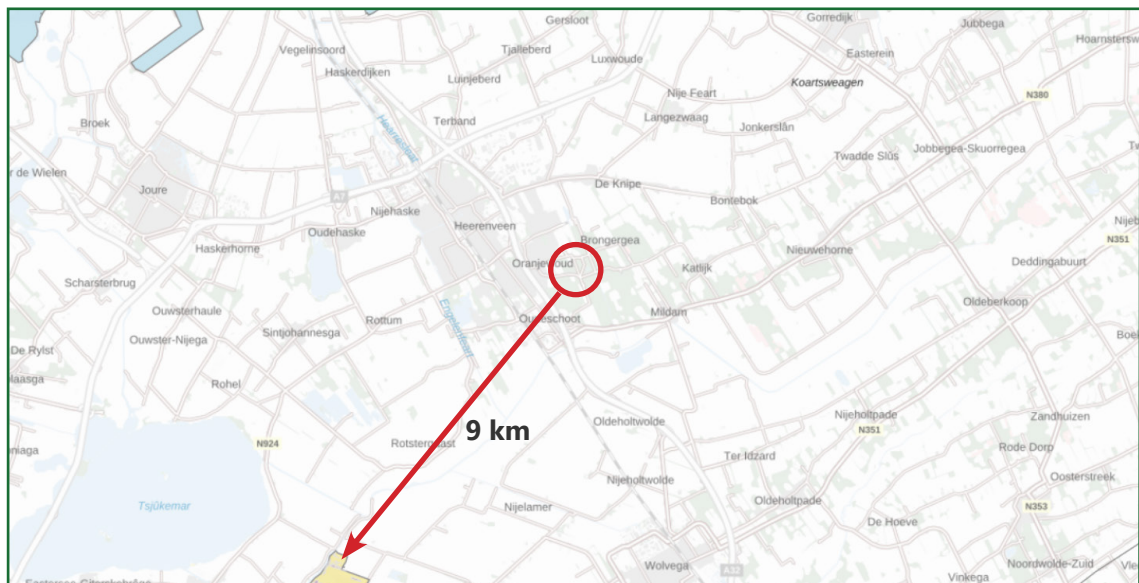

Afb. 3.1: Ligging plangebied (rode cirkel) op 5 kilometer afstand van Natura 2000-gebied 'Holingerveld', op 9 kilometer afstand van Natura 2000-gebied 'Dwingelderveld' en op 8,2 kilometer afstand van Natura 2000-gebied 'De Wieden'. Bron: Pdok.viewer (Geraadpleegd op 9-03-2022).

Afb. 3.2: De ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van NatuurNetwerk Nederland (groen). De kortste afstand tot het NNN is circa 1 kilometer. Bron: geo.drenthe.nl/geoportaal (Geraadpleegd op 9-03-01-2022).

Afb. 3.2: De ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van stikstofgevoelig habitat. De kortste afstand bedraagt circa 9 kilometer. Bron: <https://calculator.aerius.nl/wnb> (Geraadpleegd op 24-01-2022).

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Overzicht van de bevindingen

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	nee	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaatsen	nee	geen	geen
Vleermuizen - vliegroutes	nee	geen	geen
Vleermuizen - essentieel foerageergebied	nee	nee	geen
Vleermuizen - lichtverstoring	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Overige zoogdieren - beschermde soorten	nee	nee	geen
Overige zoogdieren - vrijgestelde soorten	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Vogels - jaar rond beschermde nesten	nee	geen	geen
Vogels - algemene broedvogels	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Vissen - vrijgestelde soorten	nee	nee	geen
Amfibieën - vrijgestelde soorten	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Overige beschermde soorten	nee	nee	geen
Gebiedsbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura 2000 - m.u.v. stikstof	nee	geen	geen
Natura2000 - stikstof	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.2
NNN	nabij	geen	geen

4.2 Conclusies en aanbevelingen

4.2.1 Soortenbescherming

Vleermuizen

- Het plangebied heeft geen potentie voor verblijfplaatsen van vleermuizen en het kan worden uitgesloten dat het plangebied deze functie vervult. Nader onderzoek naar verblijfplaatsen voor vleermuizen is niet noodzakelijk.
- De ingreep zorgt naar verwachting niet voor negatieve effecten op essentieel foerageergebied en vliegroutes vanwege de kleinschaligheid en de alternatieven in de directe omgeving. Wel dient vanuit de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming onnodige verstoring op het niet essentieel foerageergebied en passerende vleermuizen tijdens de aanlegfase voorkomen te worden. Dit kan door tussen zonsopkomst en zonsondergang te werken buiten de actieve periode welke loopt van april tot en met oktober en uitstraling van licht naar boven en richting de boomkronen te voorkomen. Nader onderzoek en/of het aanvragen van een ontheffing zijn niet aan de orde wanneer lichtverstoring voorkomen wordt.

Zoogdieren - grondgebonden

- Het plangebied is geschikt voor enkele algemene grondgebonden zoogdiersoorten. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling voor zover ze beschermd zijn. Vervolgonderzoek naar deze soortgroep is daarom niet nodig.

Vogels - Jaarrond beschermde nesten

- Binnen het plangebied komen geen beschermde gebiedsfuncties voor voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen in de categorie 1 t/m 4. Vogels of nesten uit de categorie 5-soorten zijn niet waargenomen. Bovendien geldt dat er voldoende alternatieven in de omgeving zijn en blijven waardoor hun nesten niet jaarrond beschermd zijn. Er is geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels als genoemd in artikel 3.1 lid 2 (beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten en eieren) en/of lid 4 (opzettelijk verstoren van vogels); Het uitvoeren van nader onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde rusten nestplaatsen is niet aan de orde.

Vogels - algemene broedvogels

- Tijdens het broedseizoen kunnen nesten van algemene broedvogels in de bomen en struiken binnen het plangebied voorkomen. Werkzaamheden moeten daarom buiten het broedseizoen uitgevoerd worden, tenzij er maatregelen genomen worden waarbij verstoring of vernieling voorkomen worden. Het broedseizoen is geen vaste periode maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie. Eerdere of latere broedgevallen zijn niet uitgesloten, met name van duiven. Bezette nesten zijn altijd beschermd, ongeacht de soort of periode. Tijdens het broedseizoen kunnen mogelijk verstorende werkzaamheden uitsluitend worden uitgevoerd nadat een erkend broedvogelkundige heeft vastgesteld dat er geen bezette nesten aanwezig zijn. Zo nodig worden werkzaamheden uitgesteld of maatregelen getroffen om verstoring of vernieling van nesten te voorkomen, bijvoorbeeld het instellen van een zone rondom het nest totdat de jongen het nest verlaten hebben.

Amfibieën

- Negatieve effecten op beschermde amfibieën zijn uitgesloten. Nader onderzoek naar effecten op beschermde amfibieën is daarom niet aan de orde. Negatieve effecten op enkele algemene amfibieënsoorten is mogelijk indien ze gebruik maken van het terrein als landhabitat. Voor de betreffende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en moet er rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit kan bijvoorbeeld gedaan worden door de werkzaamheden zo veel mogelijk in één richting uit te voeren.

Overige soorten

- Nader onderzoek naar overige beschermde soorten is niet aan de orde. Houdt wel rekening met de algemene zorgplicht die geldt voor alle dieren, beschermd of niet.

t.a.v. zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt de 'Algemene zorgplicht', artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden.
- Worden er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aangetroffen, leg dan het werk stil en neem contact op een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

4.2.2 Gebiedsbescherming

- Gezien de afstand en kleinschaligheid zijn negatieve effecten (met uitzondering van stikstof) op aangewezen doelsoorten en habitattypen van Natura-2000 gebieden uitgesloten.
- Negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen kunnen niet worden uitgesloten. In de toekomstige gebruiksfase kan mogelijk een toename van stikstofdepositie ontstaan en op minder dan 10 kilometer afstand van de projectlocatie is stikstofgevoelig habitat aanwezig. Een verdiepende toetsing van effecten op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden is nodig om te bepalen of negatieve effecten uitgesloten kunnen worden.

Bijlage 1 Samenvatting wettelijk kader

Bij een ecologische quickscan wordt de ingreep door ons getoetst aan de huidige natuurwetgeving de Wet natuurbescherming. In deze bijlage vind u een korte samenvatting van deze wetgeving.

1. Wet natuurbescherming in het kort

De Wet natuurbescherming (Wnb) is de huidige wetgeving in de Nederlandse wet die bescherming van natuurgebieden reguleert. De wet is in 2017 ingevoerd als samenvoeging van de daarvoor geldende natuurwetten: de Flora- en Faunawet voor dier- en plantensoorten, de Natuurbeschermingswet voor natuurgebieden en landschappen, en de Boswet voor bos- en houtopstanden. Deze wetten zijn samengevoegd om de wetgeving omtrent natuurbescherming duidelijker en overzichtelijker te maken. De Wet natuurbescherming regelt zowel de bescherming van natuurgebieden als dat van individuele soorten en bijbehorende habitats.

1.1 Algemene Zorgplicht

Onder de algemene bepalingen (hoofdstuk 1) van de Wnb wordt de algemene zorgplicht bepaald. Hierin is bepaald dat iedereen zorg draagt voor natuurgebieden, planten, en dieren.

Artikel 1.11 lid 2 van de Wnb luidt als volgt:

De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

1.2 Soortenbescherming

De soortenbescherming bestaat uit drie beschermingsregimes met ieder hun eigen beschermde soortenlijsten en verbodsbepalingen:

- De Vogelrichtlijnsoorten (VR) (Art. 3.1-3.4)
- De Habitatrichtlijnsoorten (HR) (Art. 3.5-3.9)
- Overige soorten (Art 3.10-3.11)

Per beschermingsregime is vastgesteld aan welke voorwaarden voldaan moet worden voldaan om ontheffing of vrijstelling te verleend te krijgen door het bevoegd gezag (de provincie). Een tabel met een samenvatting van de geldende verbodsbepalingen is op de volgende pagina te vinden (tabel 1.1).

De beschermde soorten uit de VR en HR zijn vastgesteld door de EU. Voor de soorten uit de derde categorie geldt dat provincies de vrijheid hebben om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

Tabel 1.1: Samenvatting verbodsbepalingen soortenbescherming Wet natuurbescherming			
Paragraaf	Artikel	Lid	Verbodsbepaling
§ 3.1: Beschermingsregime Vogelrichtlijn	3.1	1	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
		2*	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
		3	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
		4	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
		5	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
§ 3.2: Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn	3.5	1	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
		2	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren
		3	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
		4	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
		5	Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
§ 3.3: Beschermingsregime andere soorten	3.10	1	Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen; b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
* Het wegnemen van nesten is toegestaan MITS het buiten het broedseizoen en niet behorend tot een soort met een jaarrond beschermd nest.			

1.3 Gebiedsbescherming

De Wnb regelt de bescherming van de door de EU aangewezen beschermde gebieden genaamd Natura2000 gebieden. Natura2000 gebieden zijn op te delen in Vogelrichtlijn-gebieden en Habitatrichtlijn-gebieden. Alle activiteiten die een mogelijk negatief effect kunnen hebben op Natura-2000 gebieden zijn verboden, mits een vergunning is uitgegeven na het uitvoeren van een Habitattoets. Uit deze Habitattoets moet zijn gebleken dat door de geplande activiteiten geen natuurlijke kenmerken van het gebied worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Bovendien verordent de wet de provincies natuur aan te wijzen met bijzondere natuurlijke of landschappelijke waarde onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN, in de wet Ecologische Hoofdstructuur EHS genaamd). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd.

